

זמני השבת
ירושלים תל-אביב חיפה באר-שבע
כניסת השבת 6:22 6:38 6:29 6:40
צאת השבת 7:36 7:38 7:38 7:38

ממתק לשובת

נהנים עם איצי

רבי או סוחר?

תקציר: באשר היה רבי לוי יצחק פּוֹדְוֵצ'ק אגודת צעירי, לאחר שנים בהן היה סוחר על שלחן חותנו, עמד החותן על כך שרבי לוי יצחק ימשיך גם בן בתו הפסוקה. לשם כך שלח אותו ליריד בלוצ'א עם צרור פסוק גדול ובלוי שני סוחרים. בלוצ'א, ישב רבי לוי יצחק (עם צרור הפסוק) בבית הפסוקה, בעוד השנים סבבו בשוק. אך אוה, התברר שהפסוק נעלם. השלושה חזרו אל החותן שגרש בכעס רב את רבי לוי יצחק מפניו.

מאת עוזי קפלון

ולנסות להדליק את המחסן לבד... גבור גדול הוא רק למראית עין.

מבצע הרטבת העצים הצליח להשמר בסוד כמוס. בבית המדרש לא שחו כלל הילדים ביניהם בעלילות 'ליל נסוד המים' – כפי שפנו את ליל המבצע ההוא, ברמז. רק בברק שבעיניהם ובעליצות לבוהם, נתו היה להבחין כי מעשה רב וגדול עשו. אך הנה, בערבו של יום, זמן רב הרפינס את גדעון לשיחה ביחידות. בארבע עינים, כמו שאומרים.

"גדעון!", הוא הניח יד מקרבת על כתף תלמידו, "אמר לי את האמת: האם לא עשיתם משהו, אתם הילדים, בקשר למחסן העצים? רואה אני כי שמחה יתרה בלבותיכם, ולא רק בגלל חדש אדר שחלף זה עתה..."

גדעון התפתל על מקומו בחסר נוחות. "סלח לי רבי, אם אשאל: וכי מדוע זה יעלה על הדעת רעיון שכזה? הן ילדים אנחנו!"

אבל רב הרפינס צחק. "גדעון, גם אם קטן אתה בעיניך, ראש לבני הכתה אתה. ועוד משהו: לא רבים מבני גילך מזמנים להגיע באפן אישי לבית הדין בירושלים..."

"מה?!", גדעון החויר בבת אחת. "על מה ולמה?"

רב הרפינס שלף בפנים חתומות אגרת קלף ופתחה. הוא הקריא מלה במלה: "הן בא לפנינו הממנה על המים בעירנו ירושלים, וטוען כי מאז דהוא גנב לפני כמה לילות, מים רבים עד מאוד מן הבאר שעל יד מחסני בן ציצית הפסוקה, אשר על פן חובה על הנתבע לבוא לפנינו ולהתודות על חטאו ולהשיב את הגנבה. גם היודע מי הגנב, חובה עליו להביאו לבית הדין!"

ועל זה באנו על החתום... "כשראיתי את האגרת הזו", אמר רב הרפינס בנחת, "הבנתי פתאום איך לא נשרפו העצים עד כה. האם צדקתי?"

תקציר: הלפידים הווערים נזקקים פנימה אל המחסן בזה אחר זה... כבים! העצים הרטבים נצחו את האש!

67 הזמנה לדין תורה

"מה קורה פה?!", קרא בכעס נורא ראש חבורת הבריונים, ורק עכשו זהו הילדים להודתם את קולו. העוזר לשעבר, עמרי. האנשים עמדו מול קירות המחסן הנעול מאכזבים וכועסים. נפלא מבינתם, הכיצד לא נדלקו העצים? חמשה-עשר לפידים בווערים השליכו, וכלום!

"אולי היו העצים רטבים עדין מן הגשם?", נסה אחד להסביר וזכה לתגובה לעגנית מפי עמרי הזועף: "בלם פיד בן סירא, כי על פן שנתה כל יום האתמול ולא ראית את השמש הקופחת שיקדה; אין סכוי שהעצים לא יבשו עד תם. יש כאן משהו שנסתור מעינינו!"

"נכון", העז אחר לומר, "נסתרים דרכי השם. חוששני כי יד השם שמרה על המחסן הזה מפנינו... בנס! כן, חברים, נס גדול היה פה! לדעתך, לא כדאי לנו לשוב ולפלע במחסן הזה, פן יפגענו השם, בדבר או בחרב!"

"כן, כן, צדקו דברך", נשמעו מסביב קריאות תמיכה, ועמרי, שיראת שמים מעולם לא היתה הצד החזק שלו, תקע בדובר מבט חריף. "פחדן היית ופחדן תשארו", אמר בבוז. "אל תפיל את פחדך על השמים.. אני אומר לכם", פנה אל הקבוצה כלה, "שאני אפצח את החידה הזו. מישהו נלחם בנו, חברים, ואנחנו נחשוף אותו ונפגע בו ללא רחמים", הכריז, וגל קר עבר בגבם של הילדים הצמודים לרצפת הגג.

יום עבר. ועוד יום, והבריונים לא שבו לנסות ולנגע במחסן. אצבון ידע לספור כי עמרי מסתובב עצבני וכועס, על שאינו מצליח לשכנע את אנשיו לשוב ולהצית את המחסן. "אתם מבינים?", הסביר אצבון לחבריו. "עמרי אינו מעז לגשת

קוראים בענין

עין הנס

אותו יום החל פיוס שגרתו לגמרי, אך התפתח בארץ לא צפוי. חיה דבקה גרוסקמן, אז נערה בת שש עשרה, בתו הבכורה של הרב יצחק דוד גרוסקמן, רבה של מגדל העמק, שבה לביתה מבית הספר ואחת מענינה נפוחה מאוד.

במבט שטחי לא היתה נראית סבה לדאגה. ההורים חשבו שזו דלקת חולפת. אלא שהעין הוסיפה להתנפח, ואף החלה לדמם ולפתח מגלה. ההורים המדאגים מהרו אל רופאי עינים מקומיים, אך אלה לא ידעו לאבחן את הבעיה, והפנו אותם לרופאים בחיפה. משם נשלחו לתל-אביב ולמרכז הרפואי הדסה עין כרם בירושלים, אך מרופא לרופא התעלומה הרפואית נותרה בעינה.

איש מן הממחים לא ידע לפענח את הבעיה. רופא אחד שער שמקור הבעיה בעין. השני טען שזו בעיית עור. השלישי העריך שזו אלרגיה. במשך שבעה חדשים סבלה הנערה מכאבים עזים, ומצב העין הדרדר.

יום אחד טס הרב גרוסקמן לארצות הברית, ושם חלק את צרתו עם אחד מידידיו. הלה המליץ לפניו לפנות אל פרופסור אלברט אורנבלט, יהודי שומר מצוות, ממחה לרפואת עינים בעל שם עולמי.

"אינני יכול לסייע בלי לראות את העין הפגועה", השיב הפרופסור כששמע את

המקרה. הרב גרוסקמן הזמין מייד כרטיס טיסה בעבור בתו, וכבר למחרת בבקר הגיעה הנערה לארצות הברית. בקשתה הראשונה מאביה היתה: "אני רוצה לראות את הרבי מליובאוויטש".

הרב גרוסקמן כבר כתב לרבי בעבר בקשת ברכה בענינה, וכך הגיעו האב ובתו לבית מדרשו של הרבי, '770, בברוקלין שבניו יורק, לקראת תפלת שחרית.

רבים שבקשו לראות את הרבי היו ממתנים לבואו משני צדי שביל הכניסה לבנין. גם הרב גרוסקמן ובתו עמדו שם, כאשר הרבי יצא מן המכונית והחל לצעד לעבר הבנין.

באותו רגע החליט הרב גרוסקמן לנסות לשוחח עם הרבי ולבקש את ברכתו. הוא יצא מהשורה והתייצב באמצע הדרך. והנה הרבי קרב ובא, ונעצר מולו.

"רבי", קרא הרב גרוסקמן בהתרגשות והחווה על בתו שעמדה לידו: "זו בתי. יש לה בעיה בעין, והיא זקוקה לברכת הרבי לרפואה שלמה".

הרבי הביט לשבריר שניה בעין הפגועה ואמר מייד לרב גרוסקמן: "לבדק מייד את המזוזה, ותהיה לה מייד רפואה שלמה. ושתזכה לגדלה לתורה, לחפה ולמעשים טובים".

הרב גרוסקמן היה אחוז התרגשות. באותו רגע מהר לטלפון צבורי וחיג אל ביתו. "בדקו מייד את המזוזות בבית", בקש מבני ביתו. סופר סת"ם ממחה הבהל והמזוזות נמסרו לבדיקה מדקדקת.

לא היה צורך במאמץ רב כדי לתפס את

התגלית המרעישה. באחת המזוזות המלה 'עיניך', שבפסוק 'והיו לטטפת בין עיניך', היתה מחוקה לגמרי.

בדבוקים נקבעה מזוזה אחרת, כשרה ומחדרת. בזמן הזה התפלל הרב גרוסקמן תפלת שחרית במנין של הרבי. כשסיים להתפלל פגש את בתו והבחין בהתרגשותה הרבה. "אבא, מה עם העין שלי?", שאלה אותו.

"מה קרה?", תמה הרב גרוסקמן.

"אני מרגישה שמה שהו קורה", מלמלה הנערה.

הרב גרוסקמן לא הבחין בשנוי כלשהו, ומשם פנתה הנערה לנוח מעט מהטיסה הממושכת. כשהתעוררה משנתה גלתה כי הנפיחות ירדה מאוד.

הרב גרוסקמן לא ידע את נפשו מהתרגשות. הפלא מתחולל לנגד עיניו! בתוך כך הגיעה השעה ללכת אל הפרופסור אורנבלט. "נלך לרופא", אמר לבתו.

הרב גרוסקמן הציג לרופא את התיק הרפואי של בתו, ובו כל הצלומים והבדיקות שנעשו לה. הפרופסור הביט בצלומים ובעין, והביע

את השתוממותו. הממצאים שראה עכשו לנגד עיניו לא תאמו את התיק הגדוש. הרב גרוסקמן שתף אותו בקורות השעות האחרונות. "זה נס", הגיב הפרופסור.

שבועים חלפו. העין השתפרה מיום ליום. ערב אחד השתתף הרב גרוסקמן בהתעודות הגדולה שקיים הרבי בבית מדרשו. במהלך

הפסקה בין דברי התורה, כאשר הקהל שר בדבוקת נגוני נשמה, נגש הרב גרוסקמן אל הרבי. "שמי יצחק דוד בן איטא פערל", אמר ובקש את ברכת הרבי, "שאצליח".

"אמן", השיב הרבי, ובלי שהיות שאל: "עם הבת הכל בסדר?".

"הרבה יותר טוב!", השיב האב המאשר, והזכיר את שמה ושם אמה, לברכה.

"שיהיה עוד יותר טוב!", אחל הרבי. מיתר לציון שהברכה התממשה עד תום.

שמונה עשרה שנים חלפו. יום אחד הזמן הרב גרוסקמן לניו ג'רזי שבארצות הברית, כאורח הקהלה היהודית. בשבת, כשנכנס לבית הכנסת, הבחין בו אחד המתפללים, נתק ממקומו ורץ לעברו, מנשקו בהתרגשות ומעיניו זולגות דמעות.

הרב גרוסקמן התבונן באיש ולא הצליח לזהותו. "אני פרופסור אורנבלט", אמר היהודי הנרגש, "אני הוא שראיתי במו עיני את הנס שחוללה ברכת הרבי מליובאוויטש לבתך. ראיתי במוחש שיש אלקות!".

(מונש לרגל יום הולדתו של הרבי, ב"א בניסן. הסיפור על-פי עדותו של הרב גרוסקמן בכתב זכרון למועד למסר, JEM)

מחכימים ונהנים

דורש תוצאות

הרב יוסף דוד ויטמן, שליח הרבי מליובאוויטש במרוםבי, בדרום ס' פאולו בברזיל, נהג להביא עמו לחצר הרבי קבוצות של סטודנטים. בעקבות העבודה עמם וההתמודדות עם שאלותיהם, החליט לתרגם לפורטוגלית את הספר 'אמונה ומדע', הכולל שיחות ומכתבים של הרבי בנושאי אמונה ומדע.

בתקופת י' בשבט תשמ"ב נכנס אל הרבי עורך הדין ר' אליעזר שינמן, שעסק במלאכת הכנת הספר, והגיש לרבי את דפי ההגהות, באמרו: "אני מקוה להביא את הספר המדפס לקראת י"א בניסן".

חיד הרבי ואמר: "מוטב שתשלח אלי את הסטודנטים ואנשי המדע שישפיעו מהספר"...

בבית משפחת גאולה

צביקה: בכל ליל הסדר, אני הכי אוהב בשוטרים את הפגינה השלימה של "מפצרים גאלתנו"...

שרי: אבל אתה יכול להסביר לי למה פעם אנחנו כל כך שומחים, בשמחנו אוזרים את ההגדה? אפס בני ישראל יצאו אז כן העבדות בצלרים, אבל בסך הכל אנחנו עדין בגלות.

צביקה: נכון, אבל על זה אנחנו אוזרים בהגדה: "היו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה". כפרשים ש"אוחו הלילה" רומז ללילה הארץ של הגלות שבה אנחנו נמצאים. ההגדה מספרת לנו שדוקא לארץ הלילה הגלותי הזה, בדאי וצריך לספר ביציאת מצרים. כי "ביציאת מצרים אראנו נפלאות" - הגאולה היא היתה הבנה לנפלאות של הגאולה העתידה.

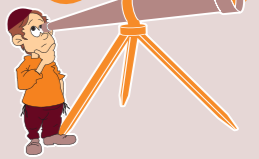
שרי: אם כך, באכתי יש לנו סבה לשמחה. השלימה שהולכת ויכתבגרת לאורך ההגדה וההלל, כראה את הבטחון שיש לנו שנהנה תכף נזכה לראות את הגאולה העתידה...

הרבי מדבר לילדי ישראל

"למרות שאנו נמצאים באותו הלילה - ליל הגלות, אנו אוזרים את ההגדה בשמחה גדולה, עד לשמחה שאין גדולה ממנה, ובפרט כשמגיע לאמירת ההלל, שאז קול השמחה גובר... וכל זה מורה על השמחה שאנו שמחים בכך, שתכף ומייד יוציא אותנו הקדוש ברוך הוא מן הגלות, וביאנו אל הגאולה האמתית והשלמה".

(הרבי מדבר לילדי ישראל חלק ב, עמוד 40)

דמות מהפרשה

יונדב הנדיב

היום כלם מכירים אותי בתור יונדב הנדיב. אבל עד לא מזמן זוקא היו קוראים לי בשקט מאחורי הגב "הקמצן".

למה? פי היה לי קצת קשה לתת צדקה...

יום אחד, כשהגעתי הביתה, מצאתי בכיס המכנסים שלי חר גדול שנוצר בפתאומיות. ומה היה בכיס חוץ מהחר? כלום! מטבע של דינר כסף שהיה שם לפני כן - נעלם.

בלילה הייתי בבית הכנסת, ושמעתי את מנשה העני מספר לחברו איך השם שלח לו משמים דינר כסף, בו הוא קנה את כל צרכי השבת!

הלכתי לעשות 'שאלת רב': "כבוד הרב, עשיתי מצוה בכלל? הרי לא התכונתי שזה יגיע אלי... בכלל לא ידעתי!".

"בנדאי!", אמר לי הרב במאור פנים. "בפרשת ויקרא אנו למדים על קרבן אשם למי שעשה עברה בלי לדעת. אז אם כך בעברה - קל וחומר במצוה, שמי שעושה מצוה 'בלי כונה' מקבל עליה שחר רב!"

"אוכלם", הוסיף הרב, "בנדאי שאם תתן צדקה וגם תתנו - תזכה לשחר רב יותר..."

הדברים נכנסו ללבי, ובזכות אותה מצות צדקה 'בשווג' זכיתי לתת מאז הרבה צדקה, בכונה ובשמחה!

מגלים עולם

גלילאו גלילאי, שהיה ממחה במדעי המתמטיקה, הפיזיקה והאסטרונומיה החל לפני כארבע מאות שנה בבנית טלסקופ משלו. הוא הרכיב עדשות בצורות שונות ובמרחקים שונים והצליח ליצור טלסקופ אשר יכול להגדיל עצמים פי שלושים ושלושה.

גלילאי צפה בפני הירח ותעד אותם. הוא צפה בכוכבי לכת שונים והיה הראשון לגלות עליהם עבדות שונות ומענינות. הידע שצבר גלילאו גלילאי על ידי צפייה בטלסקופ עורר באיטליה השתאות והתלהבות. הוא זכה לעידודה של ממשלת ונציה שתמכה בו ובמחקריו. אך האינקוויזיציה הוציאה כמה מספריו ומחקריו אל מחוץ לחק...

גם פיזיקאים רבים שחיו באותה תקופה טענו כי הטלסקופ הנו מכשיר לא אמין ואינו מסוגל ללמד על העולם. לקח עוד זמן, עד שקבל הטלסקופ את האמון המגיע לו.

